

NOTAT

Monitorering af hjertepakker 4. kvartal 2016

17-03-2017

Task Force for Patientforløb for Kræft- og Hjerteområdet har besluttet at nedlægge eksisterende pakkeforløb for hjerteområdet inklusiv tilhørende registrerings- og monitoreringsmodel med effekt fra og med offentliggørelse af data for 4. kvartal 2016. Således vil Sundhedsstyrelsens kommentering på pakkeforløb afsluttes med nærværende notat. Sundhedsstyrelsen vil efterfølgende følge området ved brug af en intermediær model for hjerteområdet, der blandt andet har fokus på overholdelse af gældende patientrettigheder, herunder udredningsretten og maksimale ventetider samt øvrige kritiske indikatorer som ventetider til invasive hjerteprocedurer.

Sagsnr. 4-1611-107/1

Reference LSOL

T 7222 7400

E plan@sst.dk

Resumé

Nærværende notat indeholder Sundhedsstyrelsens kommentarer til data for den nationale monitorering af hjerteområdet for 4. kvartal 2016. Monitoreringen gør det muligt at følge antallet af patienter, der inkluderes i pakkeforløb for hjertesygdomme, og om de fastsatte forløbstider overholdes. Med monitoreringen er det samtidig muligt at sammenligne de enkelte pakkeforløb og regioner.

I alt har 4.486 patienter været under udredning i et hjertepakkeforløb i 4. kvartal 2016. Til sammenligning var det tal 4.222 i 3. kvartal 2016. Sundhedsstyrelsen finder, at registreringerne af patienter i hjertepakkeforløb kan forbedres.

Monitoreringen tager udgangspunkt i overholdelsen af såkaldte standardforløbstider. Der er opstillet individuelle standardforløbstider for hver af de tre pakkeforløb, som faglige rettesnore for et standard patientforløb. Konkrete forhold som f.eks. anden betydende sygdom (komorbiditet) eller særligt kompliceret sygdomsforløb kan betyde, at forløbstiden for den enkelte patient afviger fra standardforløbstiden. Af samme grund kan det heller ikke forventes, at standardforløbstiderne overholdes for alle patienter i alle pakkeforløb.

Der er en del forløb, der gennemføres indenfor standardforløbstiden, hvilket er tilfredsstillende. Styrelsen skal samtidig gøre opmærksom på, at der er pakkeforløb, hvor andelen af patientforløb, der gennemføres inden for standardforløbstiden, er lav. Der er ikke opsat en national tærskelværdi for hvor mange forløb, der bør overholde standardforløbstiderne. Sundhedsstyrelsen har derfor i stedet valgt at fokusere på de forløb, der ligger under den ”nationale 1. kvartil”. Den nationale 1. kvartil afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

For 4. kvartal 2016 var den nationale 1. kvartil på 49 %. Det betyder, at standardforløbstiden blev overholdt i op til 49 % af tilfældene for den fjerdedel af de målte pakkeforløbsindikatorer, der havde den laveste andel af forløb gennemført inden for standardforløbstiden. For følgende pakkeforløb falder andelen af patientforløb gennemført inden for standardforløbstiden under den nationale 1. kvartil på 49 % (forløb med mere end 10 patienter):

Region	Indikator	Andele forløb i 4. kvartal 2016 (%)	Antal forløb i 4. kvartal 2016
Sjælland	Stabil angina pectoris SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”	14	100
Midtjylland	Stabil angina pectoris SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”	22	55
Syddanmark	Stabil angina pectoris SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”	35	20
Hele landet	Ustabil angina pectoris UF3: ”Forberedelse til invasiv behandling”	37	245
Syddanmark	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”	38	16

I de følgende skemaer er disse forløb markeret med en stjerne *.

Generelt

Antal af patienter i forløb

Mange patienter påbegynder pakkeforløb, men afslutter dem med medicinsk behandling eller helt uden behandling. Derfor drejer det sig om forholdsvis få patienter, der gennemgår hele pakken. Blandt dem, der bliver behandlet for stabil eller ustabil angina pectoris/NSTEMI, sker behandlingen i mange tilfælde under udredning.

Derudover får en del patienter ligeledes foretaget undersøgelser og behandling af hjertesygdomme uden at være i pakkeforløb.

Tolkning af data

Ved få registrerede forløb vil selv mindre forskelle få forholdsmæssig stor betydning på procentandele, hvorfor der ikke kommenteres på pakkeforløb med 10 eller færre registrerede patientforløb. Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at der generelt er en usikkerhed forbundet ved data, hvis der kun er tale om få registreringer.

Udvalgte indikatorer

Sundhedsstyrelsen kommenterer som udgangspunkt på hovedindikatoren for pakkerne, dvs. standardforløbstider, der er defineret som: ”fra henvisning modtaget til start på invasiv behandling”. På grund af hjertepakkernes opbygning er der fire hovedindikatorer:

Pakkeforløb	Hovedindikator
Stabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (indikator SF4)

Ustabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”diagnose bekræftet” (indikator UF1A)
	Tid fra ”beslutning: tilbud om behandling” til ”invasiv behandling start” (indikator UF3)
Hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (indikator HF4)

For at give et retvisende billede af antallet af invasive behandlinger modtager Sundhedsstyrelsen fra Sundhedsdatastyrelsen derudover data for to udredningsperioder, hvor invasiv behandling er foretaget under udredning (for Stabil angina pectoris: indikator SF2A2 og for Ustabil angina pectoris: UF1A2).

Overordnede kommentarer

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at der fortsat synes at være forskelle mellem regionernes registreringspraksis. Antallet af registreringer varierer både imellem de enkelte pakkeforløb og på tværs af regionerne, og også udover det forventelige i forhold til befolkningsunderlag. Der er sket ændringer på flere områder fra 3. kvartal 2016 til 4. kvartal 2016, men uden et klart mønster, hvilket tyder på, at der stadig er forskelle i registreringspraksis og graden af implementering i regionerne.

Fra og med maj 2016 har Region Hovedstaden været i gang med at implementere Sundhedsplatformen. Implementeringen har medført registreringsproblemer, som kan have indflydelse på data i opgørelserne.

Specifikke kommentarer

National 1. kvartil

Data opgøres i andel (%) af patientforløb, der gennemføres til standardforløbstid for de enkelte indikatorer. Der er ikke fastlagt en fælles national tærskelværdi for målopfyldelsen. Sundhedsstyrelsen har derfor valgt at fokusere sine kommentarer på forløb, der falder under ”den nationale 1. kvartil”, som afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

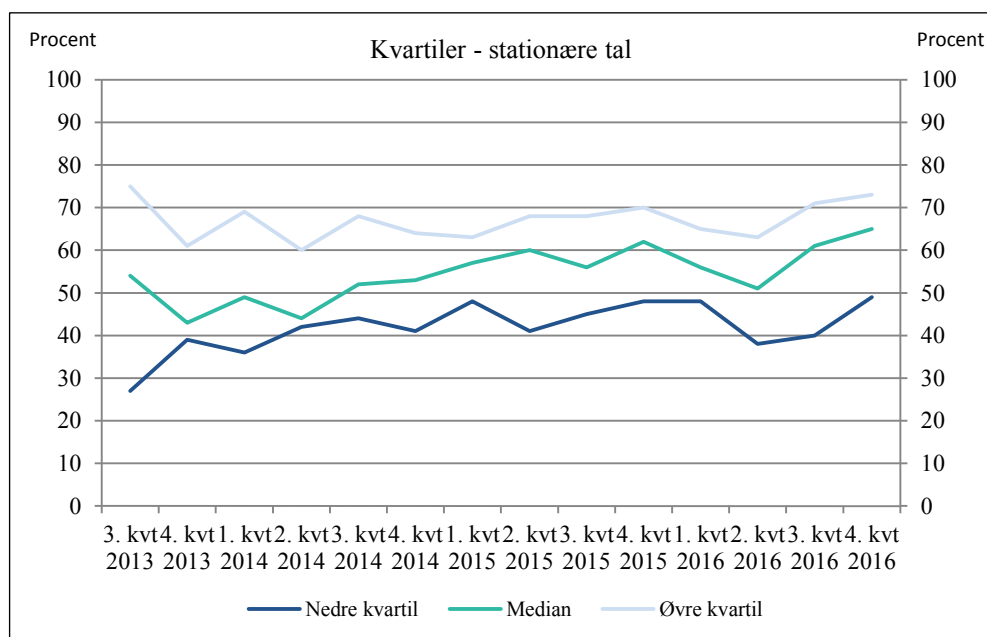
Table 1.1. Kvartiler af andele forløb for de fire hovedindikatorer: SF4, HF4, UF1A og UF3 på landsplan uanset hjerteområde, gennemført inden for standardforløbstiden, fordelt på kvartaler (procent). Foregående kvartaler baseres på stationære data.

Foregående kvartaler baseres på stationære data. Kvartal	Nedre kvartil (%)	Median (%)	Øvre kvartil (%)
3. kvartal 2013	27	54	75

4. kvartal 2013	39	43	61
1. kvartal 2014	36	49	69
2. kvartal 2014	42	44	60
3. kvartal 2014	44	52	68
4. kvartal 2014	41	53	64
1. kvartal 2015	48	57	63
2. kvartal 2015	41	60	68
3. kvartal 2015	45	56	68
4. kvartal 2015	48	62	70
1. kvartal 2016	48	56	65
2. kvartal 2016	38	51	63
3. kvartal 2016	40	61	71
4. kvartal 2016	49	65	73

Den nationale 1. (nedre) kvartil var 49 %. Det betyder, at for de hovedindikatorer, der havde den laveste andel forløb gennemført inden for standardforløbstiden, var standardforløbstiden overholdt i op til 49 % af tilfældene. Sundhedsstyrelsen bemærker, at standardforløbstiden er steget i forhold til sidste kvartal, hvor den blev overholdt i 40 % af tilfældene for den nederste kvartil.

Grafisk fremstilling af Tabel 1.1



Stabil angina pectoris

Der er samlet registreret 2.632 forløb i 4. kvartal 2016 [2.442 forløb i 3. kvartal 2016], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 2.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (12 dage) for indikatoren SF2A2, hvor invasiv behandling foretages under udredning: ”Udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”

Region	SF2A2: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	SF2A2: Antal forløb i 3. kvartal 2016	SF2A2: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	SF2A2: Antal forløb i 4. kvartal 2016	SF2A2: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	79	47	81	67	2
Midtjylland	55	55	22*	55	-33
Syddanmark	52	29	35*	20	-17
Hovedstaden	45	11	-	-	Ikke beregnet
Sjælland	31	75	14*	100	-17
Hele landet	51	217	37*	245	-14

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 49 %.

Ud af alle patienter henvist til pakkeforløb blev 245 invasivt behandlet under udredning. Heraf gennemførte 37 % inden for standardforløbstid, hvilket er færre end sidste kvartal (51 %) og under den nationale kvartil.

Tabel 2.2 Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (35 dage) for indikatoren SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”

Region	SF4: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	SF4: Antal forløb i 3. kvartal 2016	SF4: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	SF4: Antal forløb i 4. kvartal 2016	SF4: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	-	8	-	10	Ikke beregnet
Midtjylland	75	55	55	64	-20
Syddanmark	81	99	78	60	-2
Hovedstaden	-	-	Ikke beregnet	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Sjælland	43	44	69	16	26
Hele landet	69	210	64	150	-5

Ud af alle henvist til pakkeforløb for stabil angina pectoris blev 150 henvist til invasiv behandling, som en særskilt procedure og heraf gennemførte 64 % inden for standardforløbstid.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at invasiv behandling kun blev iværksat i en mindre del af forløbene (395 forløb ud af samlet 2.632 forløb). Hovedparten af forløbene er altså enten afsluttet ved, at diagnosen er afkræftet, eller de er afsluttet med medicinsk behandling.

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at andelen af forløb, der bliver gennemført inden for standardforløbstid, er faldet, og at antallet af registreringer samlet set er steget lidt. Sundhedsstyrelsen bemærker i den sammenhæng, at Region Hovedstaden ikke har registreret data for indikatorerne ’SF2A2 ’Udredningsperiode, invasiv behandling under udredning’ og ’SF4: Samlet tid til invasiv behandling’.

Ustabil angina pectoris

Der er samlet registreret 968 forløb i 4. kvartal 2016 [975 i 3. kvartal 2016], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 3.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A2, hvor invasiv behandling sker under udredning: ”Henvisnings- og udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”. Tidligere opgjorte kvartal baseres på stationære data.

Region	UF1A2: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	UF1A2: Antal forløb i 3. kvartal 2016	UF1A2: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	UF1A2: Antal forløb i 4. kvartal 2016	UF1A2: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	93	61	89	87	-5
Midtjylland	80	92	83	109	2
Syddanmark	89	57	93	43	4
Hovedstaden	48	52	65	23	17
Sjælland	75	107	78	100	3
Hele landet	78	369	83	362	5

Ud af alle henvist til pakkeforløb blev 362 behandlet invasivt under udredning, heraf 83 % inden for standardforløbstid. Dette er en lille stigning i forhold til 3. kvartal 2016, hvor 78 % blev udredt indenfor standardforløbstiden.

Tabel 3.2. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A: ”Henvisnings- og udredningsperiode, diagnose bekræftet”.

Region	UF1A: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	UF1A: Antal forløb i 3. kvartal 2016	UF1A: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	UF1A: Antal forløb i 4. kvartal 2016	UF1A: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	94	84	90	119	-4
Midtjylland	79	214	81	265	2
Syddanmark	82	129	88	120	5
Hovedstaden	48	126	63	54	15
Sjælland	70	202	68	208	-2
Hele landet	74	755	79	766	5

Ud af alle henvist til pakkeforløb fik 766 bekræftet diagnosen, heraf fik 79 % gennemført henvisnings- og udredningsperioden inden for standardforløbstid. Til sammenligning var det 74 % i 3. kvartal 2016.

Tabel 3.3. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (7 dage) for indikatoren UF3: ”Forberedelse til invasiv behandling”

Region	UF3: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	UF3: Antal forløb i 3. kvartal 2016	UF3: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	UF3: Antal forløb i 4. kvartal 2016	UF3: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	-	6	-	8	Ikke beregnet
Midtjylland	65	26	69	35	3
Syddanmark	85	13	85	13	0
Hovedstaden	31	13	-	-	Ikke beregnet
Sjælland	42	31	80	15	38
Hele landet	54	89	67	70	13

Ud af alle henvist til pakkeforløb for ustabil angina pectoris blev 70 henvist til forberedelse til invasiv behandling som en særskilt procedure. Heraf påbegyndte 67 % behandling inden for standardforløbstiden, hvilket er flere end kvartalet før, hvor det var 54 %.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at Region Hovedstaden ikke har indberettet data for 4. kvartal 2016.

Hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens

Der er samlet registreret 886 forløb i 4. kvartal 2016 [805 i 3. kvartal 2016], som er henvist til pakkeforløb og har fået startet udredning op.

Tabel 4.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (33 dage) for indikatoren HF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”.

Region	HF4: Andele forløb i 3. kvartal 2016, pct.	HF4: Antal forløb i 3. kvartal 2016	HF4: Andele forløb i 4. kvartal 2016, pct.	HF4: Antal forløb i 4. kvartal 2016	HF4: Ændring i andele forløb, pct.
Nordjylland	-	-	-	-	Ikke beregnet
Midtjylland	23	13	-	7	Ikke beregnet
Syddanmark	53	15	38*	16	-16
Hovedstaden	-	-	Ikke beregnet	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Sjælland	13	15	-	-	Ikke beregnet
Hele landet	26	50	35	25	9

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 49 %.

Ud af alle patienter henvist til pakkeforløb gennemførte 25 frem til invasiv behandling, heraf 35 % inden for standardforløbstiden.

Der er generelt få registreringer i denne pakke, og Sundhedsstyrelsen konstaterer, at der ikke er registreret data for Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Nordjylland. Samtidig er antallet af forløb, der afsluttes med invasive behandlinger få. De udgør kun 25 ud af samlet 886 forløb. Det skyldes blandt andet, at pakken også dækker hjerteinsufficiens, hvor standardforløbstiden er individuel og derfor ikke kan monitoreres på samme måde. Samtidig er det langt fra alle patienter med hjerteklapsygdom og hjertesvigt, der kommer i pakkeforløb. Patienter med akut hjertesvigt behandles akut og kommer derfor ikke i pakkeforløb, en del patienter med kronisk hjertesvigt indgår ikke på grund af

betydende komorbiditet, og en del patienter med hjerteklapsygdom skal have individualiserede udredningsforløb.

Baggrundsinformation

Om pakkeforløb generelt

Et pakkeforløb er et patientforløb, hvor de enkelte trin er tilrettelagt som tids- og indholdsmæssigt veldefinerede begivenheder, der som udgangspunkt følger et på forhånd booket forløb. Pakkeforløbene omfatter hele forløbet fra begrundet mistanke om hjertesygdom, gennem udredning, behandlinger, herunder fagligt begrundede forløbstider. Endvidere beskriver pakkeforløbene, hvor der undervejs i forløbet skal gives information til patienterne samt de målepunkter, der skal gøre det muligt at monitorere, om pakkeforløbene fungerer efter hensigten. Beskrivelser af det kliniske indhold i de enkelte pakkeforløb er udarbejdet af multidisciplinære kliniske arbejdsgrupper, hvori også klinikere fra alle regioner er repræsenteret.

Om hjertepakker

Regeringen og Danske Regioner aftalte som led i aftalen om regionernes økonomi for 2009, at der skulle indføres pakkeforløb for patienter med ikke-akutte livstruende hjertesygdomme, og at pakkeforløbene skulle være færdigimplementeret i klinisk praksis 1. januar 2010. Som et led i aftalen skulle der etableres en monitorering, som grundlag for at følge implementering og effekt. Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet besluttede at udvikle monitoreringen af pakkeforløb for hjertepatienter trinvist og starte med at anvende eksisterende registreringer, dvs. sygehusenes lovbundne indberetninger til Landspatientregisteret. Det er i Landspatientregisteret ikke muligt eksplicit at identificere patienter i pakkeforløb. Monitoreringen er derfor etableret med fokus på patienter med relevant diagnose, som har fået foretaget en relevant undersøgelse, som kan bekræfte mistanken om hjertesygdom i udredningsforløbet. Formålet med monitoreringen er at følge de overordnede tendenser indenfor afgrænsede hjertesygdomsområder og give mulighed for at følge udviklingen over tid. Det initiale fokus for monitoreringen er indikatorer for antal patientforløb og tid i forløb. Monitoreringen af tid fokuserer alene på de patientforløb, der får varetaget en relevant invasiv behandling. Alle indikatorer beregnes separat for hver af de fire hjertesygdomme.

Sundhedsstyrelsen har i perioden 2012-2013 revideret pakkeforløb for hjertesygdomme. De reviderede pakkeforløb trådte i kraft samtidig med de nye registrerings- og monitoreringsmodeller pr. 1. juli 2013.

Der findes tre hjertepakkeforløb for:

- Stabil angina pectoris
- Hjerteklapsygdom og hjertesvigt
- Ustabil angina pectoris og akut myokardieinfarkt uden ST-forhøjelse (NSTEMI)